

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Optisk (re)habilitering, läsning och skrivning på olika media
Vision Rehabilitation, Reading and Writing in Various Media

15.0 Högskolepoäng
15.0 ECTS credits

Kurskod:	UQ470F
Gäller från:	VT 2012
Fastställd:	2012-01-09
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Huvudområde:	Specialpedagogik
Fördjupning:	A1N - Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Kursen ges som fristående kurs men läses även inom ramen för Masterprogrammet i specialpedagogik med inriktning mot synpedagogik och synpedagogiskt arbete, 120 hp.

Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet. Denna kursplan är fastställd av prefekten 2012-01-09 på delegation av institutionsstyrelsen.

Beslut om upphävande är fattat av institutionsstyrelsen vid specialpedagogiska institutionen den 2020-05-26.

Kursplanen gäller fr.o.m. termin V12.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Examen på grundnivå om minst 180 hp som arbetsterapeut, optiker, ortoptist, pedagog, sjukgymnast, socionom, ögonsjuksköterska eller annan motsvarande nationell eller utländsk examen som bedöms relevant samt ett års erfarenhet av synpedagogiskt arbete. Språkkrav: Svenska B och Engelska A.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
MOM1	Läsning och skrivning på olika media	15

Kursens innehåll

Kursen avser att ge fördjupade kunskaper inom området optisk rehabilitering, läsning och skrivning för personer med synnedsättning eller blindhet i olika åldrar. Betingelser för och möjligheter att arbeta med undervisning och träning i läsning och skrivning inom förskola, skola, rehabilitering och rehabilitering för personer med synnedsättning eller blindhet studeras.

Barns normala läsutveckling behandlas, likaså vad det innebär att som vuxen lära sig använda hjälpmedel vid läsning. Särskilt studeras läsfunktionen hos äldre personer. Teorier och aktuell forskning om läsning, skrivning och optik kommer att uppmärksammas och relateras till de specifika förutsättningar som råder vid nedsatt syn eller avsaknad av syn. Didaktiskt behandlas hur utveckling och lärande av läsning och skrivning på bästa sätt kan erövrats och understödjas vid läsning med optik/elektronoptik, via tal och punktskrift. Läsning och skrivning sätts även in i ett samhällsperspektiv där möjligheter och hinder för läsning och skrivning utgör en förutsättning för delaktighet. Modern teknik behandlas och granskas ur användbarhets- och tillgänglighetssynpunkt.

I övrigt behandlas olika läsmedias status i samhället, läsning och rehabilitering efter hjärnskada, dövblindhet, ergonomi och belysning.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa fördjupad kunskap om teorier inom läs- och skrivområdet med särskild relevans för personer med synnedsättning eller blindhet,
- visa fördjupad förståelse för betydelsen av att vara litterat för deltagande i samhällslivet och att utöva sitt medborgarskap, samt vad brister inom det här området resulterar i både på individ- och samhällsnivå,
- visa fördjupad förmåga att identifiera problematik i samband med läsning och skrivning vid synnedsättning och blindhet inom en egen vald åldersgrupp,
- visa fördjupad färdighet att utifrån didaktisk och optisk grund utforma, genomföra och följa upp systematiska träningsinsatser för personer med synnedsättning för att uppnå en så god läs- och skrivförmåga som möjligt med stöd av optiska/elektronoptiska hjälpmedel,
- visa fördjupad färdighet att skriva, läsa och undervisa i punktskrift,
- visa fördjupad förmåga att integrera modern teknik i det synpedagogiska arbetet,
- visa förmåga att ge förslag till utveckling av synpedagogiskt arbete i vid bemärkelse och identifiera egna behov av ytterligare kunskap och kompetens inom läs- och skrivområdet.

Undervisning

Undervisningen sker via föreläsningar, laborationer och egna färdighetsövningar där olika lässätt konkret provas och diskuterar utifrån didaktisk utgångspunkt. Litteratur läses för att ge en teoretisk grund till området. I kursen ingår även att träna en person i valfri ålder att läsa med stöd av optik/elektronoptik, samt att lära en person i valfri ålder grunderna i punktskrift.

Kunskapskontroll och examination

Kunskapskontroll sker genom olika examinationsformer. Den optiska grunden examineras via individuell skriftlig uppgift som bedöms med betygen G eller U. Den egna undervisningen i optik/elektronoptik och punktskrift dokumenteras i en fallstudie där didaktiska och medborgerliga aspekter fördjupas i relation till den genomförda träningen och litteraturen. Fallstudien bedöms enligt sjugradig betygsskala. En kort idéskiss utformas där förslag till utveckling/forskning inom synpedagogiskt arbete presenteras, vilken bedöms med betygen G eller U.

Betygsättning på kurs sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget G på den individuella skriftliga uppgiften och idéskissen, samt lägst betyget E på fallstudien.

Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov har rätt att genomgå minst fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov två gånger av en examinator, har rätt att begära att en annan examinator utses för att bestämma betyg på provet. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Studerande kan begära att examination enligt denna kursplan genomförs högst tre gånger under en tvåårsperiod efter det att kursplanen slutat gälla. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen. Med prov jämföras också andra obligatoriska moment eller delmoment i kursen.

Övergångsbestämmelser

Om kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att under en tvåårsperiod, vid ordinarie examinationstillfällen, examineras enligt denna kursplan.

Kurslitteratur

Framgår av kursbeskrivningen.